

Polska bibliografia leibnizjańska od roku 1917

Poniższa bibliografia obejmuje wszystkie wydane w Polsce prace związane z filozofią Leibniza, do których udało się dotrzeć jej autorom. Za początkową jej datę przyjęliśmy rok 1917, czyli rok, w którym ukazała się drukiem rozprawa o podstawach filozofii Leibniza pióra Henryka Elzenberga, zamyka zaś poniższą listę wydana niedawno rozprawa Przemysława Guta *Leibniz. Myśl filozoficzna w XVII wieku*. Lista zamieszczona poniżej podzielona jest na trzy części. W pierwszej znajdzie czytelnik książki oraz wydane oddzielnie rozprawy poświęcone filozofii Leibniza, w drugiej artykuły, które ukazały się drukiem bądź w pismach filozoficznych, bądź w charakterze części większych prac (jako wstępy, dodatki lub części antologii tekstów), a w części trzeciej – listę pism samego Leibniza wydanych w Polsce zarówno w formie tłumaczeń, jak i tekstów oryginalnych.

*

[a] *Książki i pojedyncze rozprawy:*

- Cichowicz Stanisław, *Filozof i istnienie. U podstaw teodycei G. W. Leibniza*, Warszawa 1970.
- Elzenberg Henryk, *Podstawy metafizyki Leibniza* (przedstawienie pracy), Kraków 1917. Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń AU w Krakowie, Wydział Historyczno-Filozoficzny, r. 21. Przedruk w: Henryk Elzenberg, *Z historii filozofii*, Toruń 1995, s. 9-16.
- Elzenberg Henryk, *Podstawy metafizyki Leibniza*, Kraków 1917. Rozprawy Historyczno-Filozoficzne AU, t. LX. Przedruk w: Henryk Elzenberg, *Z historii filozofii*, Toruń 1995, s. 17-93.
- Gordon Mieczysław, *Leibniz*, Warszawa 1974.
- Gut Przemysław, *Leibniz. Myśl filozoficzna w XVII wieku*, Wrocław 2004.
- Jasinowski Bogumil, *Jedność myśli twórczej w filozofii Leibniza*, Warszawa 1930.
- Kasia Andrzej, *Teodycea i esencjalizm*, Warszawa 1972.
- Krauze-Błachowicz Krystyna, *Leibniz. Wczesne pojęcie substancji*, Białystok 1992.
- Straszewski Maurycy, *Gottfried Wilhelm Leibniz*, Kraków 1917.
- Święczkowska Halina, *Harmonia linguarum: język i jego funkcje w filozofii Leibniza*, Białystok 1998.
- On Leibniz Philosophical Legacy in the 350th Anniversary of His Birth*, Białystok 1997, w: *Studies in Logic, Grammar and Rhetoric* 1(14). Antologia obejmuje rozprawy:

Halina Święczkowska, *Language as the Mirror of the Mind*.

Witold Marciszewski, *Leibniz's Idea of Automated Reasoning Compared with Modern AI*

Adam Drozdek, *Leibniz: Struggles with Infinity*.

Jerzy Kopania, *Descartes Grat Thesis on Nature*

Anna Zalewska, *A Criterion of Decidability of some Algorithmic Formulas*

Andrzej Malec, *Norms and Programs*

Dariusz Surowik, *Some Remarks on Intuitionistic Tense Logic*

Kazimierz Trzęsicki, *Omniscience, Omnipotence and Related Notions*

[b] *Artykuły:*

- Augustynek Zdzisław, *Leibniza definicja czasu*, „Studia Filozoficzne” 2(75), 1972, s. 65-78.
- Augustynek Zdzisław, *Odpowiedź polemście*, „Studia Filozoficzne” 2(99), 1974, s. 163-168.
- Bal Karol, *Politológ Leibniz*, „Zbliżenie Polsko-Niemieckie” 3, 2001, s. 21-28.
- Blandzi Seweryn, *Leibniz o pojęciu substancji*, „Studia Filozoficzne” 3, 1986, s. 151-154.
- Berlioz Dominique, *Rachunek „współistniejących” i „istniejących-w” a leibnizjańska metafizyka wyrażania*, Acta UL, „Folia Philosophica”, z. 11, 1995, s. 111-124.
- Boczar Janusz, *Co zawierają nowo odkryte rękopisy Leibniza?*, „Edukacja Filozoficzna” 24, 1997, s. 379-380.
- Boczar Janusz, *Nowo odkryte rękopisy Leibniza*, „Kwartalnik Historii Nauki” 3/4, 1997, s. 143-144.
- Bollhagen Peter, *Teoriopoznawczy dorobek Ehrfrieda W. von Tschirnhausa i jego związki z filozofią Spinozy i Leibniza*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 1/2, 1966, s. 37-53.
- Cichowicz Stanisław, *Leibniz i jego nienyznana wiara*, wstęp do: *Wyżnanie wiary filozofa*, s. VII-XXIV.
- Cichowicz Stanisław, *W leibnizjańskim zwiercadle*, „Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej”, t. 42, 1997, s. 29-44.
- Cichowicz Stanisław, *Wyraz zdarzenie, siła*, wstęp do: *Korespondencja z Antoine'em Arnaudem*, s. VII-LV.
- Ciecierski Tadeusz, *Leibniz o konieczności, możliwości i wolnej woli*, „Przegląd Filozoficzny – Nowa Seria”, 12 (2003), nr 1, s. 135-142.
- Elzenberg Henryk, *„Monadologia” Leibniza*, „Przegląd Filozoficzny – Nowa Seria”, 4 (1995), nr 1, s. 111-130.
- Erdmann Edmund, *Urzęczywstnienie characteristica universalis Leibniza* (streszczenie z odczytu wygłoszonego podczas II Polskiego Zjazdu Filozoficznego, Warszawa 1927), „Przegląd Filozoficzny”, 31 (1928), z. 1-2, s. 152-157.
- Gordon Mieczysław, *Aktualność Leibniza teorii reprezentacji*, „Studia Filozoficzne” 8 (105), 1974, s. 35-43.
- Gordon Mieczysław, *Aktualność sporu E. du Bois-Reymonda z Leibnizem o istotę świadomości*, „Studia Filozoficzne” 10(179), 1980, s. 27-36.
- Gordon Mieczysław, *Leibniza koncepcja rodzajów i genezy zła*, „Studia Philosophiae Christianae” 2, 1988.
- Gordon Mieczysław, *O krytyce przez Leibniza kartezjańskiej wersji dualizmu*, „Studia Philosophiae Christianae” 1, 1985, s. 23-38.
- Gordon Mieczysław, *O nowym wyborze prac Leibniza i doniosłej interpretacji jego filozofii*, „Studia Filozoficzne” 3(70), 1971, s. 137-154.
- Gordon Mieczysław, *Uwagi o zbiorze przekładów prac Leibniza* [recenzja z: *Wyżnanie wiary filozofa*], „Studia Filozoficzne” 9, 1972, s. 125-131.
- Gordon Mieczysław, *W sprawie Leibniza dialektycznej koncepcji świata i poznania*, „Studia Filozoficzne” 3(64), 1970, s. 202-216.
- Gorzka Cezary, *Elzenberg o podstawach metafizyki Leibniza*, [autoreferat], „Ruch Filozoficzny” 4, 1997, s. 617-620.
- Gumański Leon – [recenzja z: G. H. R. Parkinson, *Logic and Reality in Leibniz Metaphysics*], „Ruch Filozoficzny”, t. XXIV, 1865, s. 39-40.
- Gumański Leon – [recenzja z: Leibniz, *Logical Papers*], „Ruch Filozoficzny”, t. XXVII, 1969.
- Gut Przemysław, *Leibniza koncepcja prawdy*, „Roczniki Filozoficzne”, 46/47 (1998/1999), z. 1, s. 147-166.
- Gwarny Małgorzata Anna, *Dowody istnienia Boga w pismach G. W. Leibniza*, „Edukacja

Filozoficzna” 33, 2002, s. 189-216.

Jacyk Dominika, „*Metody universalnej syntezy i analizy*” jako problem badawczy w rozprawie Gottfrieda Wilhelma Leibniza „*De synthesi et analisi universali seu arte inveniendi et judicandi*”, „Idea” 13, 2001, s. 41-48.

Jacyk Dominika, *Próba ustalenia relacji metodologicznych w projektach systemowych Gottfrieda Leibniza i Johana Heinricha Lamberta*, „Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej”, 45, 2000, s. 28-36.

Jasinowski Bogumił, *Jedność myśli twórczej w filozofii Leibniza* (cz. I), „Przegląd Filozoficzny”, 32 (1929), z. 3, s. 1953-1968.

Jasinowski Bogumił, *Jedność myśli twórczej w filozofii Leibniza* (cz. II), „Przegląd Filozoficzny”, 32 (1929), z. 4, s. 273-314.

Jasinowski Bogumił, *Leibnitiana* (omówienie), „Przegląd Filozoficzny”, 39 (1936), z. 3, s. 298-302.

Jasinowski Bogumił, *Leibniz i scholastyka* (autoreferat), „Ruch Filozoficzny”, t. XII, 1930/31, s. 217-218.

Kołąkowski Leszek, *Leibniz i Hiob: metafizyka zła i doświadczenie zła*, „Zeszyty Literackie” nr 4, 2002, s. 63-70.

Kołąkowski Leszek, *Racjonalne i irracjonalne aspekty racjonalizmu Leibniza*, wstęp do: *Nowe rozważania dotyczące rozumu ludzkiego*, s. IX-LVII.

Kopania Jerzy, *Siła dedukcji i słabość człowieka*, wstęp do: *Teodycea*, s. VII-XXVIII.

Korcik Antoni, *Badania naukowe nad rękopisami Leibniza w Rosji*, t. XXIX, „Ruch Filozoficzny” 1971, s. 7-12.

Korcik Antoni, *Metoda Couturata rozwiązania problemu Leibniza dotyczącego ilości podmiotów i orzeczników w zdaniach*, „Roczniki Filozoficzne”, 4 (1954), z. 1, s. 79-86.

Korcik Antoni, *Metoda Leibniza interpretacji logiki Arystotelesa*, „Roczniki Filozoficzne”, 4 (1954), z. 1, s. 71-78.

Korcik Antoni, *O źródłach drukowanych i niedrukowanych logiki Leibniza* (streszczenie z odczytu wygłoszonego podczas III Polskiego Zjazdu Filozoficznego, Kraków 1936), „Przegląd Filozoficzny”, 39 (1936), z. 4, s. 378-382.

Korcik Antoni, *Teoria sylogizmu Hospiana i Leibniza*, „Roczniki Filozoficzne”, 4 (1954), z. 1, s. 51-70.

Krauze-Blachowicz Krystyna, *Kilka uwag na temat pojęcia substancji u Leibniza*, „Edukacja Filozoficzna” 8, 1989, s. 97-107.

Lazari-Pawlowska Ija, *III kongres Leibnizowski*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2, 1978, s. 549-551.

Lisiak Bogdan, *Koncepcja filozofii w korespondencji Adama Kochańskiego SJ z Gottfriedem Leibnizem*, „Forum Philosophicum”, t. 8, 2003, s. 237-247.

Lisiak Bogdan, *Korespondencja Adama Kochańskiego SJ zwłaszcza z Gottfriedem W. Leibnizem w sprawach językoznawstwa*, „Nasza Przyszłość”, t. 99, 2003, s. 405-415.

Marciszewski Witold, *Legenda o Lullusie jako prekursorze mechanizacji rozumowań*, „Ruch Filozoficzny”, t. LII, 1995, s. 431-436.

Marciszewski Witold, *Programs in Logic in the 17th Century. Leibniz versus Descartes*, „Ruch Filozoficzny”, t. LI, s. 329-337.

Minier Wiesław – [recenzja z: K. Müller, *Leibniz – Bibliographie. Die Literatur über Leibniz*], „Ruch Filozoficzny”, t. XXVII, 1969, s. 266-267.

Mizińska Jadwiga i Kwiatkowski Tadeusz, *Pascal, Leibniz, Hume – nowe pozycje serii „Myśli i ludzie”* [recenzja], „Ruch Filozoficzny”, t. XXXIV, 1976, s. 35-47.

Moese Henryk – [recenzja z: Leibniz, *Philosophical Papers and Letters*], „Ruch Filozoficzny”, t. XXVIII, 1970, s. 163-164.

Molski Rafał, *Filozofia religii G.W. Leibniza*, „Przegląd Religioznawczy” 4, 2000, s. 3-16.

Nieznański Edward, *Analiza logiczna pewnych argumentów filozoficznych opartych na Leibniza zasadzie dostatecznej racji bytu*, „Studia Filozoficzne” 11-12, s. 11-19.

- Ogonowski Zbigniew, *Leibniź i socynianizm*, w: *Odrodzenie i reformacja w Polsce*, t. XXVI, 1981, s. 105-124.
- Ogonowski Zbigniew, *W sprawie korespondencji Leibniźa z Samuelem Crellem*, „Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej” 27, 1982, s. 333-336.
- Olszewski Eugeniusz, *List do redakcji w sprawie uzupełnienia artykułu Valdemara Voisé: „Leibniź między możliwością a ideałem”*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 3/4, 1983, s. 711-712.
- Ortega y Gasset José, *Leibniźjański optymizm*, „Twórczość” 7, 2000, s. 95-102.
- Perzanowski Jerzy, *Teofilozofia Leibniźa*, w: *Pisma z teologii mistycznej*, s. 243-351.
- Paź Bogusław, *Istnienie („existentia”) na tle pojęcia bytu według G.W. Leibniźa*, „Idea” 15, 2003, s. 21-40.
- Pociej Bohdan, *Bach i Leibniź*, „Znak” 11, 1997, s. 171-175.
- Poli Roberto, *The Problem of Position. Ajdukiewicz and Leibniź on Intensional Expressions*, „Ruch Filozoficzny”, t. XLIX, 1992, s. 131-141.
- Posner Hans, *Język formalny i język naturalny u Leibniźa*, [autoreferat], „Ruch Filozoficzny” 4, 1996, s. 525-537.
- Przygodzka Anna, *Matematyczne a leibniźjańskie pojmowanie identyczności*, „Studia Filozoficzne” 2(171), 1980, s. 117-128.
- Rang Bernhard, *Leibniźa nowe ujęcie arystotelesowskiego pojęcia przyrody*, „Idea” 11, 1999, s. 7-22.
- Salamucha Jan – [recenzja z: J. Iwanicki, *Leibniź et les démonstrations mathématiques de l’existence de Dieu*, Strasburg 1933, ss. 319], „Przegląd Filozoficzny”, 38 (1935), z. 1-2, s. 156-158.
- Sarna Jan, *Filozofia Leibniźa*, [recenzja z: G. G. Majorow, *Teoreticzeskaja filozofija Leibniźa*], „Studia Filozoficzne” 4, 1975, s. 192-195.
- Schmeidler Zygmunt, *Zagadnienie poznania u Leibniźa*, „Kwartalnik Filozoficzny”, 4 (1926), z. 1, s. 295-345.
- Siwek Paweł, *II Międzynarodowy Zjazd poświęcony Leibniźowi (16-22 lipca 1972)* [sprawozdanie], „Roczniki Filozoficzne”, 21 (1973), z. 1, s. 91-93.
- Skarga Barbara, *Racja i bycie*, „Przegląd Filozoficzny – Nowa Seria”, 2 (1993), nr 3, s. 5-21.
- Stuchliński Józef, *Młody Leibniź* – [recenzja z: K. Krauze-Blachowicz, *Leibniź. Wczesne pojęcie substancji*], „Edukacja Filozoficzna” 15, 1983, s. 289-292.
- Świączkowska Halina, *Leibniź o myśleniu symbolicznym i uniwersaliach*, „Idea” 10, 1998, s. 39-47.
- Świączkowska Halina, *Metafizyczny status języka w filozofii Leibniźa*, „Idea” 9, 1997, s. 65-87.
- Świączkowska Halina, *Platońska perspektywa języka u Kartezjusza i Leibniźa*, „Pr. Filol.”, t. 41, 1996, s. 193-205.
- Ulanowski Jerzy, *Czy musimy odrzucić koncepcję czasu Leibniźa?*, „Studia Filozoficzne” 2 (99), 1974, s. 163-168.
- Usakiewicz Joanna, *Anne Conway i Gottfried W. Leibniź – zbieżność czy zależność poglądów?*, „Edukacja Filozoficzna” 27, 1999, s. 287-299.
- Voisé Waldemar, *Aktualne problemy leibniźologii*, „Ruch Filozoficzny”, t. XXXI, 1973, s. 1-3.
- Voisé Waldemar, *Der Internationale Leibniź-Kongress in Hannover* [sprawozdanie], „Ruch Filozoficzny”, t. XXVIII, 1970, s. 32-33.
- Voisé Waldemar, *Dwie książki o Leibniźu* [recenzja z: J. Ch. Horn, *Monadologie und Begriffslogik* oraz *Die Struktur des Grundes*], „Studia Filozoficzne” 7(92), 1973, s. 175-176.
- Voisé Waldemar, *Leibniź między możliwością a ideałem*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2, 1983, s. 437-439.
- Voisé Waldemar, *Leibniź po 250 latach*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2, 1967,

s. 341-345.

- Voisé Waldemar, *My i Leibniż*, „Ruch Filozoficzny”, t. XXVI, 1967/68, s. 191-195.
- Voisé Waldemar, *Pierwotny projekt rosyjskiej Akademii Nauk w świetle korespondencji Leibniża z Piotrem I*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 3, 1974, s. 463-475.
- Voisé Waldemar – [recenzja z: Albert Heinekamp, *Das Problem des Guten bei Leibniż*], Ruch Filozoficzny, t. XXVIII, 1970, s. 176-177.
- Voisé Waldemar – [recenzja z: Konrad Moll, *Der Junge Leibniż*], „Ruch Filozoficzny”, t. XXXVII, 1979, s. 167-170.
- Voisé Waldemar – [recenzja z: Kurt Müller und Gisela Krönert, *Leben und Werk von G. W. Leibniż*], „Ruch Filozoficzny”, t. XXVIII, 1970, s. 175-176.
- Voisé Waldemar, „*Studia Leibnitiana*” [recenzja z pierwszego numeru pisma], „Ruch Filozoficzny”, t. XXVIII, 1970, s. 33-34.
- Voisé Waldemar – [recenzja z: *Wyznanie wiary filozofa*], „Ruch Filozoficzny”, t. XXVIII, 1970, s. 163-164.
- Witkowski Lech, *O problemie tożsamości osobowej w filozofii* – cz. 1: *Locke i Leibniż*, „Acta Universitatis Nicolai Copernici”, Filozofia XI, 1990, s. 99-113.
- Woźniczka Maciej, *Metafizyka a etyka w filozofii Gottfrieda Wilhelma Leibniża*, „Prace Naukowe Filozoficzne WSP w Częstochowie” 2, 2000, s. 25-36.
- Wróblewska Julita, *Gottfried Wilhelm Leibniż i Paul Pellisson-Fontanier: poszukiwanie kompromisu w materii zbawienia*, „Idea” 15, 2003, s. 41-60.
- Żółtowski Adam, *O Leibniża teorii poznania* (streszczenie z odczytu wygłoszonego podczas II Polskiego Zjazdu Filozoficznego, Warszawa 1927), „Przegląd Filozoficzny”, 31 (1928), z. 1-2, s. 84-86.

[c] *Przekłady oraz wydania:*

Główne pisma metafizyczne, Toruń 1995, przeł. Stanisław Cichowicz, Juliusz Domański.
Antologia obejmuje następujące rozprawy:

Prawdy pierwotne metafizyki
Rozprawa metafizyczna
O zasadach istnienia
O ostatecznym źródle rzeczy
O podwójnej nieskończoności w naturze
Zasady natury i łaski oparte na rozumie
Zasady filozofii, czyli monadologia

Korespondencja z Antoine'em Arnauldem, Warszawa 1998, przeł. Stanisław Cichowicz oraz Jerzy Kopania.

Korespondencja Leibniża z Samuelem Crellem, „Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej” 27, 1982, s. 337-350 [tekst oryginalny].

Leibniż, Warszawa 1974 – monografia pióra Mieczysława Gordona. Obejmuje rozprawy, listy oraz fragmenty rozpraw i listów:

List do Remonda z 10 I 1714
Fizyk, wróg ciemnoty, o filozofii realnej przecinającej się wskrzeszaniu jakości utajonych i urojonych inteligencji
O powszechnym uwarunkowaniu
List do Varignonona na temat zasady ciągłości (początek)
O zasadzie rozumu (fragment)
Zasady ustalania prawd
O wolności

O różnych rodzajach możliwości
O pojęciach istotności i istnienia
Elementy prawomocności i sprawiedliwości (fragmenty)
Dyskusja z Gabrielem Wagnerem
Teodycea (fragmenty)
Uwagi o książce dotyczącej pochodzenia zła niedawno w Anglii wydanej
Fragment listu do Bourgueta z grudnia 1714
Zarys dynamiki (fragmenty)
Odpowiedzi Bayle'owi (1698-fragment, 1702)
Dwa listy do de Voldera (1703)
Uwagi na temat pierwiastków życia i natur plastycznych przez twórcę systemu harmonii przed-
ustawnej
List do des Bossesa z 20 VIII 1712
List do des Bossesa z 15 III 1715 (fragment)
List do des Bossesa z 29 V 1716
List do Masona (fragment, 1716)
Czym by miała być idea?
Z łańcucha definicji
Dialog o związku słów i rzeczy i o realności prawdy
O wypowiedziach refleksyjnych
O powszechnej syntezie i analizie, czyli o sztuce odkrywania oraz sądzenia
Rozmyślenia nad poznaniem, prawdą oraz ideami
List do Fouchera (1686)
Fragmanty listu do Arnaulda z 14 VI 1686
 O sformalizowaniu języka nauki
W sprawie „Rozważań dotyczących rozumu ludzkiego” Locke’a.
Wstępne refleksje nad I księgą „Rozważań...” Locke’a
Dyskusja Leibniza z Jaquelotem z 1702
O dwójnym charakterze zasad sprzeczności i racji dostatecznej oraz ich roli w osiągnięciu praw-
dy realnej
Rozmyślenia nad ogólnym pojęciem sprawiedliwości

Uwagi o liście P. Arnaulda (wraz z listem Arnaulde’a z 13 maja 1686), przeł. Stanisław Cichowicz, „Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej”, t. 42, 1997.

Monadologia, przeł. Henryk Elzenberg, w: Henryk Elzenberg, *Z historii filozofii*, Kraków 1995, s. 349-371. W sprawie pozostałych tłumaczeń *Monadologii* zobacz: *Wyznanie wiary filozofa* oraz *Główne pisma metafizyczne* (w niniejszym spisie). Omówienie historii polskich przekładów *Monadologii*, czytelnik znajdzie we wspomnianej książce Elzenberga – s. 349-350.

Nowe rozważania dotyczące rozumu ludzkiego, (2 tomy), Warszawa 1955, przeł. Izzydora Dąbska. Tom wznowiono – Kęty 2001, Wydawnictwo Antyk.

O samej naturze substancji, czyli o sile wszczepionej i działaniach istot stworzonych, Białystok 1995 [*Idea. Studia nad strukturą i rozwojem pojęć filozoficznych*], przeł. Krystyna Krauze-Błachowicz.

Pisma z metafizyki natury, Toruń 1999, przeł. Seweryn Blandzi, Stanisław Cichowicz, Krystyna Krauze-Błachowicz, Mikołaj Olszewski. Antologia obejmuje następujące rozprawy:

Nony system... (jak w: *Wyznanie wiary filozofa*)

O naturze samej czyli o sile wszczepionej i działaniach istot stworzonych

Brevi Demonstratio Contra Cartesianos

Speciem Dynamicum (dwie części).

Pisma z teologii mistycznej, Kraków 1994, przeł. Małgorzata Frankiewicz. Antologia obejmuje następujące rozprawy, fragmenty rozpraw oraz listy:

Prawdziwa theologia mystica
O prawdziwej metodzie filozofii i teologii
O filozofii Platónskiej (list do Hanscha)
Dowód na istnienie Boga
Najdoskonalszy byt istnieje (list do Benedykta Spinozy)
Nie byłoby Boga, o ile nie byłby On możliwy
O istnieniu
O przypadkowości
Uwagi ogólne
Definicje
Czyż nie jesteśmy substancjami?
Bóg nie jest duszą świata
Łatwiej poznać Boga niż ciało
Osoba
Trójca. Duch
Próżnia w myśleniu
O Kartezjańskim dowodzie na istnienie Boga (list do Hermanna Corniga)
Ogólne uwagi do „Zasad filozofii” Kartezjusza
Kartezjański dowód na istnienie Boga według Lamiego
Monadologia (fragmenty)
Przyczyna pochodząca od Boga, potwierdzona przez Jego sprawiedliwość oraz zgodnie z nią połączone pozostałe doskonałości i ogół działań
O tym, że wyjaśnienia zjawisk cielesnych nie można podać bez zasady bezcielesnej, czyli Boga
Nieśmiertelność ludzkiego ducha ciągłym sorytem dowiedziona
O transsubstancjacji
Notatki o Eucharystii
O dowodzie możliwości tajemnic Eucharystii
Rozważania na temat teorii powszechnego ducha
Notatki do czterech pierwszych rozdziałów księgi rodzaju według zasad pewnej osobliwej teologii
O wolności, przeznaczeniu i łasce Bożej
Dialog o gorliwości, jaką trzeba mieć dla swojego zbawienia
Dialog między Poliandrem i Teofilem
Dialog między Polidorem i Teofilem
Definicje i twierdzenia etyczne
O mądrości
Uwagi o bezinteresownej miłości do Boga
Sophie Charlotte
Jezus na Krzyżu

Poprawa filozofii pierwszej i pojęcie substancji, w: „*Studia Filozoficzne*”, nr 3, 1986.

Tablice definicji, w: *Słownik i semantyka*, red. E. Janus, Wrocław 1975.

Teodycea. O dobroci Boga, wolności człowieka i pochodzeniu zła, Warszawa 2001, przeł. i przypisami opatrzyła Małgorzata Frankiewicz.

Wstępne uwagi o charakterystyce powszechnej, Białystok 1999, przeł. Krystyna Krauze-Błachowicz.

Wyznanie wiary filozofa, PWN 1969, przeł. Stanisław Cichowicz, Juliusz Domański, Henryk Krzeczowski, Henryk Moese. Antologia obejmuje następujące rozpra-

wy, fragmenty rozpraw, listy oraz fragmenty listów:

Wyżnanie wiary filozofa

List do S. Fouchera

Przedmowa do nauki ogólnej

Dialog o powiązaniu słów i rzeczy oraz o naturze prawdy

Prawdy pierwotne metafizyki

Rozprawa metafizyczna

Dialog faktyczny o wolności ludzkiej i źródle zła

Nowy system dla objaśnienia natury substancji oraz ich wzajemnej łączności, jak również związku duszy z ciałem

Nowy system natury i wzajemnej łączności substancji, jak również związku istniejącego między duszą a ciałem

Uwagi o zarzutach p. Fouchera

Objaśnienie nowego systemu wzajemnej łączności substancji służące za odpowiedź na to, co zostało o nim powiedziane w „Journal des Scavants” z 12 września 1695

List do G. Wagnera

O zasadach istnienia.

O sposobie rozróżniania zjawisk rzeczywistych od urojonych

List do Zofii Karoliny Pruskiej

List do P. Coste'a

O podwójnej nieskończoności w naturze

Zasady natury i łaski oparte na rozumie

Zasady filozofii, czyli monadologia

Polemika z Clarke'iem

Wzorzec dowodów politycznych, Bydgoszcz 1988, przeł. Tadeusz Bieńkowski.

*

Wielość źródeł mogła sprawić, że poza zamieszczoną wyżej listą znalazły się jakieś prace spośród wydanych we wskazanym okresie związane z myślą Leibniza. Dlatego też bibliografia poniższa będzie aktualizowana na stronach internetowych „Przeglądu Filozoficzno-Literackiego”. Czytelników, którzy znajdą w niej jakiegokolwiek braki, prosimy bardzo o kontakt na następujący adres poczty elektronicznej: taci@uw.edu.pl.